

ועדת תובענות ייצוגיות - מחוז מרכז

מאת:

עו"ד דורון רדעי

יו"ר (משותף) ועדת תובענות ייצוגיות במחוז מרכז



עו"ד ניצן גדות, משרד עורכי דין רדעי-גדות



מאי 2023

חידושי פסיקה

סמכות עניינית לדון בתובענות ייצוגיות נגד המוסד לביטוח לאומי

בית המשפט העליון - רע"א 5338/20 המוסד לביטוח לאומי נ' טישמן ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט רחמים כהן) אשר קבע כי לבית משפט המחוזי שבבתו כבית משפט לעניינים מינהליים נתונה סמכות עניינית לדון בתובענה ייצוגית אשר מוגשת נגד המוסד לביטוח לאומי.

איזו ערכאה היא בעלת הסמכות העניינית לדון בתובענה ייצוגית המוגשת נגד המוסד לביטוח לאומי, בטענה לגביית יתר של דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות - האם בית הדין לעבודה או בית המשפט לעניינים מינהליים? בית המשפט העליון (כבוד השופטת ענת ברון בהסכמת כבוד המשנה לנשיאה נעם סולברג וכבוד השופט דפנה ברק-ארז), סיכם את עמדתו בסוגייה במילים הבאות: "הסמכות העניינית לדון בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד המוסד לביטוח לאומי ובאות בגדרי סעיף 24(א) (5) לחוק בית הדין לעבודה, ובהן בקשת האישור בענייננו - נתונה לבית הדין האזורי לעבודה. עמדתי זו תחול על בקשת האישור שבמוקד ההליך; על בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שיוגשו מעתה והלאה; ועל הליכים ייצוגיים רלוונטיים שעוכבו עד להכרעה בבקשה למתן רשות ערעור, ככל שישנם." (פסק דין מיום 23.3.2023).

בקשה לעיכוב ביצוע בערעור

בית המשפט העליון - ע"א 2242/23 ניו ספורט מרקטינג בע"מ ואח' נ' זילברג ואח'

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בחיפה (כבוד השופט מנחם רניאל) בו התקבלה תביעה ייצוגית שהגישו המשיבים 1-2 נגד המבקשים ונגד נתבעים נוספים בטענה שהפרו את סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים).

בית המשפט העליון (כבוד השופטת רות רונן) קיבל את הבקשה תוך שהוא קובע את הדברים הבאים: "בענייננו, הסכימו המשיבים לעיכוב ביצוע הקמת מנגנון הפיצוי ותשלום הפיצוי לחברי הקבוצה. משכך, מתייטר הצורך לדון בבקשה ככל שהיא נוגעת לרכיבים אלה בפסק הדין. למעלה מהדרוש, אציין כי לטעמי הסכמה זו משקפת כראוי את שיקולי מאזן הנוחות. זאת מאחר שכפי שצוין בפסיקה לא אחת, כאשר מדובר בפיצוי שנפסק לקבוצה גדולה של ניזוקים, השבת הכספים מכל אחד מהם כאופן פרטני במקרה שיתקבל הערעור עלולה להיות כרוכה בנזק ובטרחה רבים." (החלטה מיום 16.4.2023).

הודעת חדילה מאוחרת

בית המשפט העליון - בר"מ 2003/23 תאגיד מים וביוב סובב שפרעם בע"מ נ' עפיפי ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי בחיפה (כבוד השופט מנחם רניאל) בה נדחתה בקשת המבקשת לסלק את התובענה הייצוגית שאושר למשיבים לנהל נגדה, בהתבסס על 'הודעת חדילה' שהגישה לאחר אישור התובענה כייצוגית.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף בהסכמת כבוד השופטים ענת ברון וחאלד כבוב) דחה את הבקשה בנימוקים הבאים: "דין הבקשה להידחות ללא צורך בתגובה. כך הן מטעם עקרוני, והוא שלא ניתן להגיש הודעת חדילה לפי סעיף 9(ב) לחוק לאחר שאושר ניהולה של תובענה כייצוגית; הן מטעם פרטני, והוא שהמבקשת נתנה הסכמתה למתווה פשרה, במסגרתו הובהר לה כי משמעות הסכמתה להסדר שהוצע על ידי בית המשפט היא ויתור על האפשרות להגיש הודעת חדילה." (החלטה מיום 18.4.2023).

מחיקת תגובה לתשובה

בית המשפט העליון - רע"א 141/23 דני ברנר בע"מ נ' סאני תקשורת בע"מ ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי בתל אביב (כבוד השופטת הדס עובדיה) במסגרתה נמחקה תגובה שהגישו המבקשים לתשובת המשיבות לבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגישו נגדן.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) קיבל את הבקשה, תוך שהוא קובע את הדברים הבאים: "גם אם אקבל כי חלקים כאלה או אחרים בתגובה חורגים ממבחן המענה הישיר (כך, למשל, סקר הצרכנים או פרסומים שניתן היה לאתר במרשתת גם קודם להגשת בקשת האישור), וכי היה מקום להגיש בקשה להתיר צירופם מבעוד מועד, עדיין מתעוררת השאלה מהי הסנקציה הראויה לחריגה שכזו. סבורני כי דרך הפעולה בה נקט בית המשפט קמא חורגת מגדר מבחן התגובה המידתית הנחוצה בנסיבות העניין. ... התרשמותי היא שמגישי בקשת האישור השקיעו מאמצים ראויים בהכנתה, ולא ניתן לטעון כי התנהלותם מלמדת על חוסר תום לב, או על ניסיון לנצל לרעה את ההליך הייצוגי. בקשת האישור נתמכה בראיות רבות, והשאיפה לחזקן באותן נקודות תורפה בהן בחרו המשיבות להתמקד, היא לא רק מובנת, אלא גם רצויה לבירור מלא ושלם של המחלוקת וזאת על מנת להגשים את תכליות ההליך הייצוגי, ולשרת נאמנה את טובת הקבוצה. המסקנה ממכלול האמור לעיל היא שיש לקבל את בקשת רשות הערעור ולהורות על קבלת התגובה לתיק בית המשפט. בצד זאת, יש לתת למשיבות את האפשרות להגיש תשובות משלימות מטעמן, אשר יכול שיכללו כל התייחסות שימצאו לנכון לטיעונים וחומרים המצויים בתגובה.." (החלטה מיום 20.4.2023).

יובהר, כי אין במידע שיימסר על ידי כותב המאמר ו/או מי מטעמו, אשר ניתן כשירות וולונטרי לציבור, כדי לשמש או להיחשב כייעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף לייעוץ משפטי אצל עו"ד בעל מומחיות, ניסיון ו/או ידע בתחום המשפטי הרלוונטי ואין להסתמך על המידע בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע הנאמר ו/או המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד ולא יהא באילו כדי ליצור יחסי עורך דין לקוח בין הקורא ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה ו/או כותב המאמר, בין במישרין ובין בעיקיפין ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה, אינם אחראים בשום צורה ואופן לתוצאות השימוש במידע המוצג ו/או הנאמר.

בברכת חברים וקריאה פורה,

נשיאות הוועדה:

עו"ד דורון רדעי, יו"ר (משותף)



עו"ד רועי מסורי, יו"ר (משותף)



עו"ד שירי פלד, יו"ר (משותפת)



וחברי הוועדה